

KILDER OG HENVISNINGER

Peder Resen: Atlas Danicus. Roskilde (ed. Johs. Knudsen) S. 43. — Meyer: Beskrivelse over Roeskilde 1755. Kbh. 1793. S. 16. — J. Kornerup: Roskilde i gamle Dage. 1892. S. 275.

Opmaalinger 1935 af Grave og Grundsten ved P. Linde og C. G. Schultz (NM). — J. O. Arnhung: S. Dionisii Kirke. MS. 1944. 12 S. (NM).

¹ S. Dionysius var Biskop af Athen og blev omvendt af Apostelen Paulus (Apostlenes Gerninger 17, 34). Han led Martyrdøden ved Halshugning, hvorfor han oftest fremstilles med sit afhuggede Hoved eller sin mitraprydede Pandeskal i Haanden. ² Liljegren: Diplomatarium Svecan. I, 509, S. 429 f. ³ 24. Juni 1527, A. M. 41, 8. ⁴ 17. Juli 1528, A. M. 41, 9. ⁵ Rørdam: Historiske Kildeskrifter I, 494—96. ⁶ Domkirkens Jordebog. ⁷ Repertorium 3. Maj 1493, S. R. Nr. 7408. ⁸ Anførte Sted S. 7.

†S. MORTENS KIRKE

irken, der var viet til *S. Morten*, nævnes første Gang 1253¹ under Omtale af en **K**Mølle, som tilhørte Kirken, og som laa i Sognet². Kirkens Plads var ifølge Provst Meyer »der, hvor St. Mortens Mølle endnu ligger«. 1562 gav Kongen Oluf Skriver, Byfoged i Roskilde, Ordre til at lade Tagstenene tage af den øde S. Mortens Kirke og lægge dem paa Vor Frue Klosters Søvnhus³. Kirkegaarden anvendtes endnu under Pesten 1711⁴, men o. 1740 blev den delvis udgravet til Mølledam for S. Mortens Mølle⁵; den maalte ifølge Grundtaksten for Roskilde 1682 (RA) 56 Alen i Bredden og 65 i Længden. Meyer meddeler, at der endnu i hans Tid »findes en Bog for S. Mortens Sogn med Paa-skrift: »Præstebog over St. Martini Sogn 1684«. — Angaaende Kirkens Beliggenhed, se Bykortet S. 164.

KILDER OG HENVISNINGER

Peder Resen: Atlas Danicus. Roskilde (ed. Johs. Knudsen) S. 44. — Meyer: Beskrivelse over Roeskilde 1755. Kbh. 1793. S. 16. — H. Behrmann: Grundrids til en Beskrivelse af Roeskilde. 1832. S. 168. — J. Kornerup: Roskilde i gamle Dage. 1892. S. 279.

J. O. Arnhung: Roskilde S. Mortens Kirke. Materialesamling, MS. 1944. 3 S. (NM).

¹ Ifølge Resen var Kirken bygget 1273 uden for Rødeport; hvorfra denne forkerte Oplysning stammer, vides ikke, ligesom det er uvist, om den har nogen Tilknytning til Rundkapellet paa dette Sted. ² A. M. 22, 17; Vidisse 7. Okt. 1391. ³ Kancelliets Brevbøger 24. Okt. 1562. Paa Resens Meddelelse om, at S. Morten blev nedbrudt 1590, kan der næppe lægges nogen *l*ægt, da det muligvis drejer sig om en helt anden Kirke (sml. Rundkapellet ndf.). ⁴ Danske Atlas VI, 133. ⁵ Kornerup S. 30, 257.

†RUNDKAPEL UDEN FOR RØDEPORT

Ved Gravninger til Jernbanen 1846 fandtes Øst — eller Sydøst¹ — for Hestetorvet, uden for den gamle Rødeport, et rundt Fundament til en Bygning »omtrent 8—10 Alen i Gjennemsnit (indvendig)² og deromkring nogle